

آنژیوگرافی صرفاً یک روش تشخیصی بوده که با استفاده از اشعه ایکس و برای بررسی عروق قلب (کرونی) و تعیین میزان انسداد عروقی می‌باشد و منجر به باز شدن عروق نمی‌شود. در واقع به معنی **عکسبرداری از رگ‌های خونسازان قلب با استفاده از تزریق یک ماده رنگی (حاجب) برای بررسی تنگ شدگی یا انسداد عروق** می‌باشد. نحوه پمپاژ کردن قلب، شکل قلب و قسمت‌های داخلی قلب، کارکرد صحیح دریچه‌های قلبی نیز قابل بررسی می‌باشد.

برای انجام آنژیوگرافی نیاز به بیهوشی نیست؛ گاهی قبل از شروع کار یک آرامش بخش داده می‌شود. پرستار کشاله ران شما را (یعنی جایی که قرار است کاتتر وارد شود) ضد عفونی خواهد کرد. سپس پزشک در آن ناحیه ماده بی حس کننده موضعی تزریق خواهد کرد، بدین ترتیب دیگر دردی را احساس نمی‌کنید و شما در طول آنژیوگرافی بیدار خواهید بود. طول مدت آنژیوگرافی بسته به شریان مورد بررسی متفاوت است، ولی معمولاً بین ۱۵ تا ۴۵ دقیقه طول می‌کشد. اما با آماده سازی روی هم رفته ۲ تا ۳ ساعت زمان میبرد.

در مواردی هنگام تزریق ماده حاجب احساس تهوع و استفراغ، برافروختگی موقت یا گرمی به بیمار دست می‌دهد که به سرعت برطرف می‌شود

آمادگی و آگاهی های قبل از آنژیوگرافی

۱. حدود ۸-۶ ساعت قبل از انجام آنژیوگرافی، نباید هیچ‌گونه نوشیدنی و خوراکی مصرف شود
۲. روز قبل از آنژیوگرافی به حمام رفته و موهای کشاله ران و قسمت بالای قفسه سینه و زیر بغل را بتراشید
۳. بنا به دستور پزشک شب قبل یا صبح روز آنژیوگرافی، در بیمارستان بستری شوید. کنترل علائم حیاتی، آزمایش - های خون (CBC-PT-PTT)، نوار قلب و عکس قفسه سینه، تکمیل فرم رضایت نامه برای آگاهی از خطرات احتمالی در حین آنژیوگرافی انجام می‌گیرد.
۴. سابقه هر گونه حساسیت دارویی، ماده حاجب حاوی ید حساسیت غذایی خصوصاً حساسیت به غذاهای دریایی غذایی را حتماً به پزشک خود اطلاع دهید که پزشک در خصوص تزریق دارو یا اقدامات خاص قبل از آنژیوگرافی تصمیم گیری کند.
۵. در صورتیکه نارسایی کلیه دارید و یا دیالیز می‌شوید حتماً پزشک را مطلع سازید
۶. اگر مبتلا به دیابت هستید، با پزشکتان درباره نحوه مصرف غذا، داروهای پایین آورنده قند خون و انسولین قبل از آنژیوگرافی صحبت کنید.

۷. لباس مخصوص بیمار را بپوشید عینک، سنجاق سر و لوازم اضافه را خارج کنید
۸. توجه کنید اضطراب و ترس کمکی به شما نخواهد کرد چرا که آنژیوگرافی روش بی دردی است که با بی حسی موضعی انجام می‌شود
۹. داروهایی که در منزل استفاده می‌نمایید مانند آسپیرین و وارفارین را به همراه داشته باشید و در خصوص زمان قطع آن با پزشک مشورت کنید.

حین آنژیوگرافی

- آنژیوگرافی در آزمایشگاه کاتترگذاری یا کت لب انجام خواهد شد و شما به یک دستگاه مانیتورینگ قلبی وصل خواهید شد. مقداری داروی آرامبخش دریافت خواهید کرد تا در طول آنژیوگرافی آرام باشید
- محل ورود کاتتر (سوزن مخصوص آنژیوگرافی) که اکثراً در کشاله ران و گاهی در دست است توسط محلول ضد عفونی شستشو داده شده و سپس روی بدن شما پوشیده می‌گردد. سپس پزشک در آن ناحیه ماده بی حس کننده موضعی تزریق خواهد کرد، جهت عدم احساس دردی ولی شما در طول آنژیوگرافی بیدار خواهید بود. کاتتر از طریق سرخرگ وارد و به سمت قلب فرستاده می‌شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شاهرود
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسین (ع)

آنژیوگرافی عروق

قلبی

تلفن: ۱۳-۰۰۰۴۲۳۳۳

تهیه و تنظیم: دفتر آموزش سلامت، پاییز ۱۳۹۸

بازنگری: پاییز ۱۴۰۳

منبع:

کتاب مرجع مراقبت پرستاری ویژه در بخش CCU, ICU و

دیالیز، دکتر عسکری

✓ روز بعد از آنژیوگرافی بیمار قابل ترخیص بوده و می‌توانید فعالیت معمول را داشته باشد و استحمام بلامانع است. اما توصیه می‌شود تا ۳-۴ روز از نشستن در وان یا لگن خودداری کنید.

✓ ۲-۳ روز کار سنگین انجام ندهید، بار سنگین برندارید و زیاد خم و راست نشوید. اما کارهای معمول منعی ندارد.

✓ از انجام ورزش‌های سنگین و کشیدن و هل دادن اجسام (به خصوص اگر از رگ دست آنژیوگرافی شده‌اید)، دویدن، کوهنوردی و یا راه رفتن سربالایی یا سرازیری تا یک هفته خودداری کنید و پس از آن نیز در خصوص شروع ورزش و فعالیت سنگین با پزشک مشورت کنید.

عوارض آنژیوگرافی:

این روش عموماً بی‌خطر می‌باشد اما به بندرت سبب عوارض خونمردگی و خونریزی در محل کشاله ران، ایجاد واکنش حساسیتی، بی‌نظمی ضربان قلب، نارسایی کلیوی میشود.

✓ در حین آنژیوگرافی به پزشک گوش داده و اقداماتی نظیر کشیدن نفس عمیق (مانند بو کردن گل) و سرفه متوالی بصورت تک‌تک و محکم ... را انجام دهید، ممکن است احساس سرخ شدن، تهوع مختصر یا تپش قلب کنید، توجه داشته باشید که این احساسات عادی‌اند. پس در صورت وقوع آنها احساس نگرانی نکنید.

✓ بعد از انجام آنژیوگرافی کاتتر و راه ورودی برداشته خواهد شد و برای جلوگیری از هرگونه خونریزی، پزشک یا پرستار محل کاتتر را به آرامی فشار میدهد حدود ۲۰ تا ۱۵ دقیقه در اتاق بهبودی می‌مانید تا خونریزی کنترل گردد.

✓ محل ورود کاتتر پانسمان شده و کیسه شن روی آن قرار می‌گیرد. برای جلوگیری از خونریزی از حرکت دادن پا خودداری کنید زیرا تحریک شدید باعث خونریزی از رگ می‌گردد.

✓ **پس از آنژیوگرافی** در صورت احساس گرمی و داغی و حرکت مایع در محل عمل، سریعاً پرستار را خبر کنید چون ممکن است محل آنژیوگرافی خونریزی کرده باشد.

✓ برای دفع ماده حاجب مایعات زیاد بنوشید.

✓ روز بعد می‌توانید با نظر پزشک و پرستار پانسمان خود را خارج و در صورت عدم مشکل خاص در رابطه با نتیجه آنژیوگرافی راه بروید.